

М. М. Вегеш, М. Ю. Токар

Бенеш Едвард

БЕНЕШ Едвард (Beneš Edvard; 28. 05. 1884, Кожлані, Богемія, нині Чехія – 03. 09. 1948, Сезімово-Усті, нині Чехія) – чехословацький державний діяч. Навч. у Карловому університеті (Прага) та Сорбонні (Париж). Закін. юрид. факультет у Діжоні (Франція). 1915–18 – ген. секр. Чехо-Слов. нац. ради в Парижі. 1919 разом з Т. Масариком домігся приєднання Закарпаття до складу Чехо-Слов. Респ. 1918–35 – міністр закордон. справ, 1921–22 – в. о. прем'єр-міністра, 1935–38, 1940–48 – президент Чехословаччини. 1923–27 – чл. ради, 1927–38 – голова Комітету нац. безпеки Ліги Націй. 1935 уклав договір про дружбу з СРСР. Після Мюнхен. конференції 1938 склав обов'язки президента і емігрував до США, потім до Великої Британії. 1940 очолив чехо-слов. уряд в еміграції. Деякий час викладав на посаді професора у Чиказ. університеті. Очолювану ним у Лондоні Нар. раду 1941 країни антигітлерів. коаліції визнали як уряд Чехо-Словаччини, а Б. – як президента. У грудні 1943 підписав у Москві договір між СРСР і Чехо-Словаччиною про дружбу та співробітництво 2-х країн. 1945 за його участі укладено договір між цими 2-ма країнами, за яким Закарпаття відійшло до складу УРСР. 1948 у складній внутрішньо- і зовнішньополіт. ситуації (тиск з боку СРСР) вдруге склав президент. повноваження й незабаром помер. Прихильник демократ. розвитку країни й ведення відкритої політики, започатков. першим президентом Чехо-Словаччини Т. Масариком. Підтримував русофіл. орієнтацію в Закарпатті, але намагався уникати конфронтації між різними нац.-культур. групами, стримував автономіст. прагнення закарпатців. Не виявляв прихильності до укр. ідеї.

Основні праці

Речи и статьи. Вып. 1. Прага, 1925; Речь о Подкарпатурской проблеме. Прага, 1934.

Бібліографічний опис:

Бенеш Едвард / М. М. Вегеш, М. Ю. Токар// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-39103>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).